

Dodatek tygodniowy

przy Gazecie Lwowskiej.

N^{ro}. 31.

Dnia 5. Sierpnia 1854.

Sprawozdanie Towarzystwa Dam Dobroczyńności.

(Ob. Nr. 2 Dod. tygod. z r. 1853.)

W dopełnieniu ustaw lwowskiego Towarzystwa Dobroczyńności doniesienie o stanie tegoż Towarzystwa, o jego przychodach i wy- pod opieką Dam podaje się do wiadomości powszechnej następujące datkach, za czas od 1. kwietnia 1853 do 1. sierpnia 1854 roku.

Protector Towarzystwa

Jego Excellencya Jaśnie Wielmożny Agenor hrabia Gołuchowski, Najjaśniejszego Cesarza i Króla rzeczywisty tajny Radca i Podkomorzy, Namiestnik królestw Galicyi i Lodomeryi tudzież w Wielkiem księstwie krakowskiem i księstwie Bukowińskiem, c. k. orderu Korony żelaznej pierwszej klasy, Wielkiego krzyża orderu ś. Stanisława i krzyża orderu Johannitów kawaler etc. etc.

Przełożona.

JO. Księżna Karolina Lubomirska.

Damy Wydziału.

JW. hr. Komorowska Józefa.	JW. z hrabiów Starzeńskich Korytowska Malwina.
JW. hr. Starzeńska Ernestyna.	Wielmożna Wilczyńska Wincenta.
JW. hr. Łoś Franciszka.	

Radca i zastępca sekretarza Towarzystwa

JW. hr. Russocki Włodzimierz.

Dobroczyńcy którzy znaczniejzemi datkami fundusze Towarzystwa wsparli.

Jego Cesarzewiczowska Mość Arcyksiążę Karol Ludwik.	JO. Księżna Felicya Lubomirska.
J. E. JMK. Arcybiskup Baraniecki Łukasz.	JW. hrabina Potocka Alfredowa.

Członkowie którzy uiszczeniem swych ofiar wsparli Towarzystwo, są następujący:

J. E. JMK. Arcybiskup Baraniecki.	JW. hr. Karnicka Henryka.	JW. z hrabiów Dzieduszyckich Pawli-
Hr. Baworowska Emilia.	JW. hr. Karnicka Teofila.	kowska.
Hr. Baworowska Jeanetta.	JW. hr. Komorowska Józefa.	W. z Augustynowiczów Pietruska.
Hr. z Czackich Badeni Michalina.	JW. hr. Komorowska Zofia.	JW. hr. Potocka Alfredowa.
Hr. z Komarów Bąkowska.	JW. hrabianka Komorowska Ksawera.	JW. hr. Russocka Izabella.
Hr. Borkowska Laura.	W. Komarnicka.	JW. hr. Russocki Włodzimierz.
W. Bartmańska Emilia.	JW. z hrabiów Starzyńskich Korytowska.	JO. ks. Sanguszko Izabella.
W. Bohdan Wiktoria.	W. Kornel Krzeczunowicz.	JO. ks. Sapieżyna Jadwiga.
W. Borkowski Włodzimierz.	JW. hr. Lewicka Melania.	JW. hr. Siemieńska Olimpia.
Hr. Caboga Wanda.	JO. ks. Lubomirska Teresa.	JW. hr. Stadnicka Ludgarda.
JW. Cikowska.	JO. ks. Lubomirska Felicya.	JW. hr. z Siemieńskich Stadnicka.
W. z Szumlańskich Dobek.	JO. ks. Lubomirska Karolina.	JW. hr. Starzyńska Gabriela.
JW. hr. Goliewska.	JW. hr. z Rojeskich Lanckorońska.	JW. hr. Starzyńska Ernestyna.
Hr. Grabowska Olimpia.	JW. hr. Łoś Franciszka.	JW. hr. Starzyńska Leopoldyna.
JW. hr. z hr. Komorowskich Gurska.	JW. hr. Łoś Tadeusz.	JW. z hr. Rozwadowskich Skrzyńska.
W. kanonik Gałdecki.	JW. hr. Mier Agnieszka.	JW. Turkuł Helena.
JW. baronowa Hagen.	W. Milikowska Emilia.	W. Tustanowska Józefa.
JW. hr. Izabella Humnicka.	JW. z hrabiów Zabielskich Olszewska.	W. Wilczyńska.
JW. hr. Róża Humnicka.	JW. Orłowska Delfina.	W. Tadeusz Wiszniewski.
JO. ks. Jabłonowska Eleonora.	JO. ks. Ponińska Hortensja.	W. Żebrowska Zuzanna.
JW. hr. Jabłonowska Józefa.	JO. ks. Poniński Kalikst.	

Wykaz przychodu i wydatków Towarzystwa.

Przychód:

Z dniem 1. kwietnia 1853 pozostało w kasie a mianowicie:			
W banknotach 802 złr. 28 kr.	} razem.....	Banknoty	
W książeczce kasy oszczędności 500 złr.		1302 złr. 28 kr.	Listy zastawne
W listach zastawnych nominalnej wartości.....			4000 złr.
Z tych listów procent od 1. stycznia 1853 do 1. lipca 1854.....	240	—	—
Z kupionego listu zastawnego 1. lipca przybyło 1853.....	—	—	500 —
Z tego listu procent od 1. lipca 1853 do 1. lipca 1854.....	20	—	—
Z kwesty wielkotygodniowej z roku 1853.....	1182	—	51 —
Z kwesty wielkotygodniowej z roku 1854.....	1027	—	53 —
Wpłynęło z dobroczynnych ofiar rocznych.....	928	—	—
Z danego balu wpłynęło.....	662	—	30 —
Zapis ś. p. hr. Krosnowskiego.....	100	—	—
Z galicyjskiej kasy oszczędności przeznaczony datek dla zakładu sierot.....	100	—	—
Za szycie w zakładzie.....	7	—	—
Procent dwuletni od książeczki kasy oszczędności.....	40	—	—
Dar Najjaśniejszej Cesarzowej dla Zakładu sierot.....	300	—	—
Legat ś. p. JO. księżny Heleny Ponińskiej dla Zakładu pańienek 2000 złr.			
Po odtrąceniu 160 złr. należących się jako mortuaryum, zostaje w kasie.....	1840	—	—
Suma w banknotach.....	7750 złr. 42 kr.		4500 złr. listami zastawnymi.

R o z c h ó d :

Utrzymanie Instytutu sierot w Zakładzie wychowawczym przez rok i cztery miesiące, to jest: pomieszkawanie, wyżywienie, opał, światło, lekarstwa, pensya ochmistrzyni, nauczyciela, służącej zakładu etc. etc.....	1797	złr. 38	kr.
Damy Wydziałowe w miesięcznych datkach rozdały i koszta kancelaryjne.....	932	— 46	—
Doraźne i większe wsparcia wstydzącym się zebrać.....	497	— —	—
Koszta balu.....	218	— 40	—
Siostron miłosierdzia z kwesty roku 1854.....	50	— —	—
Kupiono list zastawny 1. lipca 1854 po 92 złr. 30 kr. za 100 na 500 złr.....	462	— 30	—
Suma rozchodu.....	3958	złr. 34	kr.
Suma ogólna przychodu, w banknotach	7750	złr. 42	kr.
Suma „ rozchodu „ „	3958	— 34	—
Suma ogólna przychodu, w banknotach.....	3792	złr. 8	kr.
Suma ogólna przychodu, 4500 listami zastawnymi.....	4500	listami	zastawnymi.

Z porównania wynika, że zostaje w kasie w banknotach 3792 złr. 8 kr., a 4500 w listach zastawnych. Rachując listy zastawne podług dzisiejszego kursu po 93 złr. za 100, wynosi w banknotach 4185 złr.

3792 złr. 8 kr.
4185 — — —

A zatem razem w banknotach..... 7977 złr. 8 kr.

która to suma w tych dniach na kupno domu przeznaczonemu dla Instytutu wychowawczego sierot obróconą zostanie.

Lwów, 1. sierpnia 1854.

Karolina księżna Lubomirska,
Przełożona.

Radzca i zastępca sekretarza Towarzystwa
Włodzimierz hrabia Russoeki.

O d r e n o w a n i u.

c z y l i :

podziemnem osuszaniu gruntów rurkami glinianymi.

(Z krakowskiego tygodnika rolniczo-przemysłowego.)

Nie jednokrotnie już napomykając w piśmie naszym o drenowaniu, tyle zajmującym postępowych gospodarzy wszystkich krajów, nie mieliśmy jeszcze sposobności przedstawienia czytelnikom naszym całego systematu tej ważnej melioracji rolniczej, obszerną dziś stanowiącą gałąź w literaturze gospodarskiej. Gdy bezwątpienia nie raz jeszcze wypadnie nam dotknąć tego przedmiotu, sądzimy, iż treściwie przedstawione zasady drenowania, wyjęte z wüzburgskiego tygodnika (*Gemeinnützige Wochenschrift*), a dające dokładne wyobrażenie tak o teoretycznym jego użytku jak i o praktycznym wykonaniu, z przyjemnością i pożytkiem będą czytane. Jeżeli nie są dostatecznymi do przystąpienia bez innych pomocy, do wykonania tej ważnej czynności, wystarczą przynajmniej do jaśniejszego rozumienia rozpraw nad tym przedmiotem prowadzonych, a może będą zachętą do bliższego i dokładniejszego obeznania się z nim z dzieł poświęconych mu specjalnie 1).

Podziemne osuszanie mokrych gruntów, stało się w najnowszych czasach, przez wynalezienie machin do mniej kosztownego wyrabiania rur, jednym z najtańszych i najkorzystniejszych środków kultury; metoda przeto odprowadzania wód roli szkodliwych, za pomocą odpływów z rur glinianych, w głębi ziemi umieszczonych, t. j. drenowanie, wykonywa się od lat kilku na wielkie rozmiary w Anglii, Belgii i Niemczech północnych, mniej zaś dotąd w południowych.

Celem drenowania, jak wiadomo, jest odprowadzenie z gruntów wszystkiej wody zaskórnej, wzrostowi roślin uprawianych szkodliwej.

Tak jak często po obfitych deszczach zbiera się woda na powierzchni gruntu nieprzepuszczalnego, a dla braku spadku nie może spływać i szkodzi wegetacji, tak też w wielu razach woda która w ziemi wsiąka, której nie widzimy, gromadzi się w głębokości 2 albo 4 stóp na warstwie spodniej nieprzepuszczalnej i staje się powodem nędznej wegetacji, powietrze bowiem i ciepło nie mogą dostać się do gruntu, a korzenie żadnego przyjąć pożywienia.

Zniżenie temperatury gruntu podziemną wodą nasycionego, jest skutkiem tak parowania jako-ż promienistości ciepłika; pierwszego, ponieważ odbiera ziemi ciepło, do zamienienia wody w parę potrzebne; drugiego, ponieważ woda na powierzchni stojąca, odda-

wszy swe ciepło otaczającym ją ciałom, wsiąka w niższe cieplejsze a tem samem lżejsze warstwy, z czego powstaje pewne krążenie, cyrkulacya, dopóki cała masa wody nie nabierze największej gęstości przy temperaturze 4° Cels.

Wpływ podziemnego osuszenia na podwyższenie ciepła gruntu spostrzegamy wyraźnie na wiosnę, nad założonemi bowiem odciekowemi kanałami najpierwej śnieg ginie.

W mokre zatem grunta zakłada się rury gliniane na stopę długie, ażeby woda, wsiąkając przez liczne na ich zetknięciu szczeliny, szybko odpływać mogła, a tym sposobem obniżało się ciągle jej zwierciadło.

Grunt przedtem nieplodny stanie się przez to do uprawy sposobnym; deszcz, który pierwaj zle zwiększał, przesiąka w głębię, działając ogrzewająco i użyźniająco, a powietrze i ciepło dostają się do warstwy spodniej. Tak zdrenowany grunt jest jak doniczka kwiatowa z otworem w dnie, bez którego o wesołym wzroście zasadzonej rośliny mowy być nie może.

Naturalnem tego następstwem jest przedszy rozkład nawozu i tworzenie się humusu.

Kto miał sposobność przekonać się o stanie posiewów na gruncie drenowanym i niedrenowanym, przy jednakim jego składzie i jednakiej uprawie, ten o korzyściach drenowania powątpiewać nie będzie.

Możność rychłej uprawy pól na wiosnę, wtenczas kiedy na niedrenowanych łanach stojąca woda jeszcze jej nie dopuszcza, błogosławiony wpływ powietrza, ciepła i deszczu, których wpływowi dopiero przez drenowanie grunt stał się przystępnym, są to przyczyny zrzadzające powiększenie plonów, które angielscy i belgijscy gospodarze na 20—30% ocenijają.

Dalszą, znakomitą korzyścią drenowania jest nadto, iż przezeń wiele łanów mokrych i pod uprawę rolną nie zajętych, jakich każdy kraj wiele wykazać może, stają się zdolnemi do uprawy.

Założenie drenazów da się też zastosować w pewnych miejscowych stosunkach do podziemnego nawodnienia czyli zwilżenia, które w gorącej letniej porze, dla wielu pól wielkiego może być pożytku. Małą próbę tego rodzaju wykonano tej wiosny w ogrodzie rolniczym w Karlsruhe; czyli oczekiwaniu odpowie, może już nadchodzące lato przekona.

Koszta drenowania, bynajmniej przeciw zaprowadzeniu go nie mówią, przeciwnie, stosunek wielkości mającego być użytym kapitału nakładowego do zwiększonego plonu, właśnie w najkorzystniejszym świetle korzyści tej melioracji przedstawia.

Za pomocą narzędzi używanych w Anglii i w innych krajach, gdzie drenowanie wchodzi w użycie, dają się kopać rowy, które przy 6 stopach głębokości, nie są szersze u góry nad 15 cali. Tym sposobem naturalnie koszta grabarki do minimum się redukują.

Drenowanie nie jest nic nowego, od dawna już bowiem używają podziemnych ścieków z kamieni lub faszyn do osuszania mo-

1) Jako jedno z najnowszych dzieł traktujących ten przedmiot jasno i systematycznie polecić możemy: *Praktisches Handbuch der Drainage etc. von Franz Kreuter. Wien 1854.* Inne znakomitsze dzieła w tym przedmiocie są: Barona v. Dobhoff: *Ueber Drainage etc. Haag 1850.* Leclercq: *Traité de Drainage.* — *Die Zeitschrift für deutsche Drainirung, von Dr. John.* — *Stephens, Manuel of practical Draining 5 Edit. London 1853.* — *Josiah Parkes. Essay's on the philosophy and art of Land Drainage. London 1848.* *Thokeray, Philosophie et Art du Drainage. Paris 1849.* — *On land draining and irrigation by Leader Williams.* — *On underdraining wet and cold lands by Robert Green.* — *Practical hints on land draining by Charles Newman.* — *Manuel de drainage. Bruxelles 1850* (należący do pożytecznego zbioru, wydanego kosztem rządu belgijskiego, a tworzącego bibliotekę rolniczą — *Bibliothèque rurale*) it. d.

krych gruntów; możność przecież zakładania rur głęboko, przez użycie wspomnianych narzędzi, nastęca korzyści, jakich przy dawnej metodzie, bez odpowiednio wielkich nakładów, osiągnąć-by się nie dało. Nowsze prócz tego wynalezienie pras do robienia rurek, tak je tanio wykonywać dozwoli, iż zaprowadzenie podziemnych osuszających w większej rozciągłości, wielce przeto ułatwionem zostanie.

W Anglii rząd upoważniony został aktem parlamentu, do udzielenia gospodarzom, na opędzenie kosztów drenowania zaliczki wynoszącej od r. 1847 do 1851 sumę 6,800,000 funtów szterlingów, od której odpłacają rocznie 3 od sta procentu a $3\frac{1}{2}\%$ na umorzenie, przezco w 22 latach wypożyczony kapitał spłacają: spodziewać się też należy, iż niebawem nie będzie ani kawałka gruntu, któryby jeszcze tej melioracyi potrzebował.

Plan i wykonanie.

Nim się przystąpi do drenowania, należy przedewszystkiem dokładnie rozważyć i przez staranne próby przekonać się, czy przyczyny sapowatości pola są rzeczywiście tego rodzaju, iż można z pewnością naprzód przewidywać, że przedsięwzięcie to w zupełności i odpowiednio do kosztów zlewu zaradzi.

Po zbadaniu geologicznych stosunków okolicy i licznych próbach wiercenia, dla przekonania się dokładnego o naturze warstwy spodniej i o wysokości wody zaskórnej, — wykonać należy pomiar i niwelację pola.

Na planie naznaczy się wszystkie ścieki główne i uboczne, przy czem unikać należy bliskości krzaków i drzew, dla ich głęboko idących korzeni, któreby zatkanie rurek spowodować mogły; zapisze się dalej długość, głębokość i średnicę odcieków (bocznych i głównych czyli ściągających i odprowadzających drenów) i zrobi obliczenie kosztów: — wytyczy się potem na gruncie ich kierunek według ułożonego planu, a przy sprzyjającej pogodzie przystąpi się do wykonania.

Przy sporządzaniu planu następne główne punkta należy mieć na względzie:

1. Spadek
2. Głębokość

} kanałów rurkowych

3. Oddalenie
4. Średnicę
5. Długość

} kanałów rurkowych.

1. Spadek. Spór przed kilku laty między angielskimi drenami prowadzony, czy drewny ssące, ściągające, t. j. te odcieki do których woda bezpośrednio z gruntu się sączy, winny być prowadzone w kierunku najspadzistszej pochyłości czy też ją pod pewnym kątem przecinać mają, — na stronę pierwszej opinii rozstrzygnięto: odtąd przeto według tej zasady zakładają się wszędzie drewny.

Korzyści jej są oczywiste: kiedy bowiem drewny bieżą w kierunku pochyłości najbardziej spadzistej, są też w stanie największą ilość wody w danym czasie odprowadzić; większe również jest prawdopodobieństwo, że tak prowadzone odcieki wszystkie warstwy gruntu przerzynają, mniej także jest obawy zamulenia się i zatkania rur.

Z powyższych tedy względów wypływa ogólna zasada: że przy urządzeniu osuszania, ile jest pochyłości pola, tyle musi być oddzielnych dla każdej systematów równoległych drenów ściągających.

Drewny zbiorowe, których przeznaczeniem jest przyjmować wodę z rurek ściągających i dalej odprowadzać, powinny mieć również spadek, o ile można, znaczny; łączą się przeto z drenami bocznymi nie pod kątem prostym ale pod ukośnym, co też koniecznem jest dla dania wodzie szybkiego odpływu. Jeżeli pole niema potrzebnego spadku w kierunku drenów zbiorowych, tedy im się nadaje przez obniżenie ich, to jest głębsze opuszczenie w ziemię ku końcowi, jeżeli tego dozwala zwierciadło wody głównego odpływowego kanału, do którego sprowadzają się wszystkie drewny zbiorowe.

Jako minimum spadku, wedle licznych doświadczeń uważać należy 1 stopę na 500 stóp długości czyli $\frac{1}{500}$.

Drewny tak zwane górne (*Kopfdreins*), które do tego służą, aby wodę z pól stykających się w górze z pochyłością gruntów drenowanych, oddzielnie bez łączenia z systematycznie ułożonym, właściwym planem, odprowadzić, bardzo celowi odpowiadają.

(Dokończenie nastąpi.)

Wydatek z gorzelnii i browarów w Galicyi, w Krakowskiem i na Bukowinie w miesiącu czerwcu 1854 i 1853 r.

(Obacz Nr. 2, 8, 12, 17, 21, 24 i 27 Dod. tygod.)

Nr.	Okręgi kameralne	W ó d k a						P i w o									
		Licz. gorz.	Ilość wiader zacieru	Licz. gorz.	Ilość wiader zacieru	Zestawienie w czerwcu 1854				Licz. bro.	Wywarzono wiader piwa	Licz. bro.	Wywarzono wiader piwa	Zestawienie w czerwcu 1854			
						Zajętych gorzelnii		Wydanych wiader zacieru						Zajętych browarów		Wydanych wiader piwa	
		w czerwcu 1854	w czerwcu 1853	więc.	mniej	więcej	mniej	w czerwcu 1854	w czerwcu 1853	więc.	mniej	więcej	mniej				
1	Bochnia	—	—	—	—	—	—	—	—	14	1473 ²⁸ ..	19	2884 ⁵ ..	—	5	—	1410 ¹⁷ ..
2	Brody	10	18,469	15	19923	—	5	—	1457	15	1836 ³⁴ ..	20	3598 ²⁷ ..	—	5	—	1761 ³³ ..
3	Brzeżany	10	10069	5	4717	5	—	5352	—	9	1092 ¹⁹ ..	10	1837 ¹² ..	—	1	—	744 ³³ ..
4	Czerniowce	42	65454 ²⁰ ..	45	36901	—	3	28553 ²⁰	—	17	5380 ³⁸ ..	16	4233 ⁸ ..	1	—	1147 ³⁰ ..	—
5	Jasło	—	—	—	—	—	—	—	—	8	296 ¹⁶ ..	11	465 ⁵ ..	—	3	—	168 ²⁹ ..
6	Kołomyja	56	27498 ²⁰ ..	58	5761 ²⁰ ..	—	2	21,737	—	9	1545 ³⁰ ..	7	1179 ³⁶ ..	2	—	365 ⁴⁴ ..	—
7	Kraków	—	—	—	—	—	—	—	—	6	289 ²⁰ ..	8	623 ⁸ ..	—	2	—	333 ¹⁸ ..
8	Lwów	—	—	—	—	—	—	—	—	7	1835 ³⁵ ..	9	2952 ³⁴ ..	—	2	—	1116 ³⁹ ..
9	Nowy Sącz	1	266	—	—	1	—	266	—	12	579 ⁴ ..	12	940 ²⁰ ..	—	—	—	361 ¹⁶ ..
10	Przemyśl	—	—	1	115	—	1	—	115	15	1446 ³⁴ ..	17	2915 ¹² ..	—	2	—	1468 ¹⁸ ..
11	Rzeszów	—	—	—	—	—	—	—	—	17	1251 ²⁵ ..	25	2931 ⁹ ..	—	8	—	1679 ²⁴ ..
12	Sambor	—	—	—	—	—	—	—	—	4	825 ³ ..	7	1453 ²⁰ ..	—	3	—	628 ¹⁷ ..
13	Sanok	1	896	—	—	1	—	896	—	7	407 ³ ..	11	576 ⁷ ..	—	4	—	169 ⁴ ..
14	Stanisławów	37	24934	40	29703	—	3	—	4769	11	3059 ²⁹ ..	14	3691 ³⁷ ..	—	3	—	632 ⁸ ..
15	Stryj	6	17298	5	7860	1	—	9438	—	10	1983 ²⁴ ..	9	2155 ¹² ..	1	—	—	171 ²⁸ ..
16	Tarnopol	26	50975 ²⁰ ..	17	31108	9	—	19867 ²⁰	—	21	4269 ¹² ..	20	4697 ¹¹ ..	1	—	—	427 ³⁹ ..
17	Tarnów	—	—	—	—	—	—	—	—	10	748 ²⁴ ..	16	1602 ³⁸ ..	—	6	—	854 ¹⁴ ..
18	Wadowice	—	—	1	1012	—	1	—	1012	16	2,371 ⁸ ..	18	3555 ³⁴ ..	—	2	—	1184 ³⁶ ..
19	Żółkiew	1	1911	1	810	—	—	1101	—	11	1130 ²³ ..	16	2526	—	5	—	1395 ²⁰ ..
Razem		190	127,768 ²⁰ ..	188	137,910 ²⁰ ..	2	—	79858	—	219	31824 ¹⁹ ..	265	44820 ¹⁸ ..	—	46	—	12995 ³⁹ ..
Doliczywszy do tego produkeyę w mieście Lwowie:		11	4601 ²⁷ ..	11	5892 ¹⁵ ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1290 ²⁸ ..
w Krakowie:		6	1790 ²⁰ ..	6	2967 ¹⁰ ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1176 ³⁰ ..
Suma:		17	6392 ⁷ ..	17	8859 ²⁵ ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2467 ¹⁸ ..
Ogólna suma:		236	28216 ²⁶ ..	282	53680 ³ ..	—	—	—	—	46	—	—	—	—	—	—	15463 ¹⁷ ..

Zestawienie produkeyi zacieru w czerwcu z miesiącem maja r. 1854.

O b w ó d :		Bochnia	Brody	Brzezany	Czerni- wce	Jasło	Kołomyja	Kraków	Lwów	Nowy Sącz	Przemysł	Rzeszów	Sambor	Sanok	Stanisła- wów	Stryj	Tarnopol	Tarnów	Wadowice	Zółkiew	Miasto Lwów	Miasto Kraków
W przecięciu zacierala każ- da gorzelnia wiader	maju	—	2367	2144	2324	—	692	138	3193	532	1700	333	3644	1584	1468	3996	2995	—	615	443	—	—
	czerw.	—	1847	1007	1558	—	491	—	—	266	—	—	—	896	674	2883	1961	—	—	1911	—	—
W porówna- niu z majem zacierano w czerwcu	więcej	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	mniej	—	31231	39231	104887	—	33411	138	3193	266	10201	666	14578	2856	63092	38417	161630	—	1230	—	—	—
Pędziło w maju gorzelnia	więcej	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	mniej	—	11	13	27	—	23	1	1	—	6	2	4	2	23	12	45	—	2	2	—	—

Gorzelnia w całym kraju było mniej o 183 niż w maju; jedna gorzelnia pędziła w maju 1912, w czerwcu zaś 1147 wiader.

Ogólna produkeya w całym kraju była w czerwcu mniejsza o 494447 wiader zacieru niż w maju.

Zestawienie produkeyi piwa w czerwcu z miesiącem majem 1854 r.

O b w ó d :		Bochnia	Brody	Brzezany	Czerni- wce	Jasło	Kołomyja	Kraków	Lwów	Nowy Sącz	Przemysł	Rzeszów	Sambor	Sanok	Stanisła- wów	Stryj	Tarnopol	Tarnów	Wadowice	Zółkiew	Miasto Lwów	Miasto Kraków
W przecięciu produkował każdy browar wiader	maju	192	152	148	316	45	164	82	346	68	139	70	188	82	280	201	205	126	137	117	425	413
	czerw.	105	123	122	317	37	172	48	262	49	96	74	206	58	278	198	203	75	148	103	418	298
W porówna- niu z majem warzono w czerwcu	więcej	—	—	—	7	—	174	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	mniej	1220	892	536	—	196	—	201	989	233	648	569	115	168	580	224	261	511	229	279	551	686
Było w czerw. browarów	więcej	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	mniej	—	3	2	—	3	—	—	—	—	—	9	1	—	2	1	1	—	3	1	1	—

W całym kraju było w czerwcu o 27 browarów mniej; jeden browar produkował w przecięciu 162, w maju zaś 178 wiader.

Ogólna produkeya w całym kraju była w czerwcu mniejsza o 8603 wiader piwa niż w maju r. b.

Ozeńsko. R. 1428.

Przedaż wsi z soltystwem.

Nos **Joha(n)nes Manszyk** de Dambrowa Supremus pincerna mense Regalis et Capitan(eus) Russie generalis necnon | Dobeslaus de Sprowa Sub Camerarius eiusdem Terre Russie, Petrus de Grochowicz Judex Przemislien(sis) Syenco | de Syennow Washeco Bogdanowicz de Woiutice Jasheco de Myezinice et Janussius Dzalosa de Darowice Significamus tenore presen(tium) quib(us) expedit vniuersis p(raese)ntib(us) et futuris prese(n)tiu(m) noticia(m) h(ab)ituris Quom(od)o ad nostri veni(entes) p(raese)nciam Nobilis Johannes de **Ossensko** cum Generosa Katherina sorore sua germana et Joha(u)ne filio d(i)cte | Katherine sani mente et corpore non compulsus nec coacti neq(ue) aliquo errore obliuionis seducti sed ex certa sua | sciencia ac delibac(i)on(e) volu(n)taria, suam hereditatem seu villam dictam **Ossensko** in districtu przemislien(sis) sita(m). | Nobili Mathie de Czessacino pro Centu(m) septuaginta et septem marcis numeri et ponderis polonicali(m) ta(n)qua(m | veri et l(eg)itimi heredes mortificantes alios esse p(ro)pinquiores in p(er)petuum vendideru(n)t rite realiter et cu(m) eff(ect)u | cora(m) nobis resignaueru(n)t, cum om(n)ib(us) et singulis vtilitatib(us) fructib(us) Juribus dominys proue(n)tib(us) et appendys | vniuersis que ibi sunt aut in poster(um) fieri possent videlicet cu(m) toto agro ad Curia(m) sp(ect)ante et cu(m) prato | inferius ville p(rae)d(i)cte iacen(te) cu(m) ambabus ip(s)i(us) prati Rippis Silua(m) ac ecia(m) piscina(m) in medio ville iacente(m) vnacu(m) Scultecia cu(m) qu(in)q(ue) kmethonibus Thaberna duob(us) laneis et Gays ad dicta(m) Scultecia(m) ac ecia(m) hereditatem seu villa(m) **Ossensko** pertine(n)tib(us) prout solimet et sui successores et antecessores tenueru(n)t habueru(n)t | et possideru(n)t nichil pro se aut suis aliquib(us) excipien(do) et res(er)uan(do), Sed per ip(s)u(m) Mathia(m) aut ip(s)ius | posteros l(eg)itimos haben(dum) tenen(dum) et possiden(dum) ita longe et late prout in se p(rae)d(i)cta hereditas circu(m)ferencialit(er) | est distincta et limitata In Cuius rei testimoniu(m) Sigillu(m) nostru(m) Capitan(eale) p(raese)ntib(us) est appensum testimonio l(ite)raru(m) Datum in **Przemysl** feria quarta ip(s)o die sancte Elizabethis Anno d(omi)ni **Mill(esi)mo quadringentesimo vicesimo Octauo**.

We Lwowie 28go lipca 1854.

My **Jan Mężyk** z Dąbrowy wielki Cześnik stołu królewskiego a Starosta wszej Rusi, tudzież Dobiesław ze Sprowy Podkomorzy ziemi ruskiej, Piotr z Grochowca 1) Sędzia przemyski, Sienko z Siennowa, 2) Wawrsko Bogdanowicz z Wojutyecz, 3) Jaśko z Mieżynic 4) i Janusz Dzalosa z Darowic 5) — Oznajmiamy osnową niniejszego wszym w ogóle i w szczególności teraz i na przyszłość będącym, do czyjej wiadomości to dojdzie: iż stanąwszy przed nami Słachetny **Jan z Ozeńska** 6) z Rodowitą Katarzyną rodnią siostrą i Janem synem rzeszowej Katarzyny, zdrowi na umyśle i ciele, nie będąc do tego zniewoleni lub przymuszeni, ani zapamiętałością uwiedzeni, lecz z wiedzą i dobrowolną rozważą, dziedzictwo swoje czyli wieś **Ozeńsko** zwaną, w powiecie przemyskim leżącą, Słachetnemu Maciejowi z Cieszacina 7) za sto siedmdziesiąt i siedm grzywien liczby i wagi polskiej, jako rzeczywisci i prawowici dziedzice niemający bliższych krewnych, wieczyście przedali, i onej wedle prawa istotnie i skutecznie przed nami się szekli ze wszystkimi pożytkami, zbiorami, prawami, zwierzchnictwami, dochodami i wszelkimi przynależnościami tam będącymi lub z czasem być mogącymi, mianowicie z całą rolą dworską i łaką poniż wsi leżącą, z oboma łakami onej brzegami, las i sadzawkę w środku wsi znajdującą się wraz z soltystwem, pięciu kmiecciami, karczmą, dwoma łanami i gajami do wspomnianego soltystwa tudzież dziedzictwa czyli wsi **Ozeńsko** należącymi, tak jako sami, spadkobiercy i poprzednicy ich dzierżyli, mieli i posiadali, nie ani sobie ani dla kogokolwiek z swojaków nie wymawiając, które-to dziedzictwo Maciej lub prawowite potomki jego mieć, dzierżyć i posiadać będą w takiej długości i szerokości, jako ze wszystkich stron oddzielone i okrażone. Na świadectwo czego pieczęć nasza starościńska u niniejszego zawieszona. Dano w **Przemyslu** we środę na ś. Elżbietę roku Pańskiego **Tysiąc Cteryście Dwadzieścia Osm**.

Według oryginału pergaminowego, którego Zakład narodowy Ossolińskich Redakeji udzielił.

Wolański.

P r z y p i s k i :

1) Grochowice w dzisiejszym niżankowskim powiecie poborowym. 2) Siennów, w przeworskim. 3) Wojutyecz w samborskim. 4) Mieżynice także Niżymie w niżankowskim. 5) Darowice w niżankowskim. 6) Ozeńsko także Ożansko w jarosławskim. 7) Cieszacina w jarosławskim powiecie poborowym.